

NOTAT

Sak

Krav til måling – oppsummering av innspill

Saksbehandler/Adm. enhet:

Birger Bjørland/DDON

Sign

.....

Ansvarlig/Adm. enhet:

Håvard Mjelde/DDON

Sign:

.....

Dato:26.06.15

Utkast til nytt dokument for *Krav til måling av sentralnettsutveksling (KtM)* ble lagt ut på Statnetts nettsider 30.04.2015 med oppfølgende e-post til alle kunder og netteiere i sentralnettet. Aktørene ble gitt anledning til å komme med kommentarer og innspill til utkastet til nye KtM. Det er mottatt i alt 3 høringsuttalelser og kunder har tatt kontakt for direkte dialog. Dette notatet oppsummer og kommenterer de innspill som har kommet inn.

Vi viser også til at samtlige høringsinnspill ligger åpent ute på Statnetts hjemmesider.

Nedenfor er det gitt en gjennomgang av innkomne innspill. Det er forsøkt å gi kommentarer til innspill som direkte omhandler KtM.

Begrunnelse for nye krav

BKK savner en begrunnelse for hvorfor de nye kravene innføres, og ber Statnett tydeliggjøre hvilken nytte de forventer som følge av endringene. Statnett oppfatter denne kommentaren til å være av generell karakter. Vi ønsker derfor å gi en innføring i tanken bak de nye kravene. Statnett ønsker å være i forkant av lovpålagte krav og forsøker å stille krav som forhåpentligvis vil stå seg de neste 10 årene. Utskiftning av målerparken i sentralnettet tar lang tid og det er derfor bra om målere som installeres fra 2016 kan imøtekomme forventede fremtidige krav.

NVE stiller gjennom forskrift 301 krav om at det i 2019 skal kunne registreres både aktiv og reaktiv flyt i begge retninger for alle sluttbrukere. Statnett mener dette er et krav som vil være gjeldende for elmålere i sentralnettet. Felles europeisk regelverk, Network Codes, nærmer seg ferdigstilling, og kodene derfra vil inngå som deler av norsk lov. Dette innebærer at eksisterende lovverk og avtaleverk må tilpasses. Både internt i Statnett og i EU diskuteres det om det skal innføres finere tidsoppløsning i kraftmarkedet for å få bukt med strukturelle ubalanser. Derfor er det valgt å sette krav om høyere tidsoppløsning. Dagens AMR-målere har begrenset sikkerhet og det foregår et stort skifte innen måling av kraftutveksling mot sluttbrukere gjennom overgangen til AMS-målere hvor det blant annet stilles krav om autentisering og ende til ende kryptering. Statnett ser det som naturlig at dette også vil komme som krav til elmålere i sentralnettet.

Når det gjelder krav om total målefeil for aktiv effekt har vi lagt oss på samme linje som REN. For reaktiv effekt stilles det nå strengere krav enn tidligere gjennom IEC 62053-24.

IP-basert kommunikasjon

Helgeland Kraft, Statkraft og Hafslund har kommentert på kravet om IP-basert kommunikasjon integrert i elmåleren. De foreslår alle å omformulere dette kravet, slik at både målere med integrert IP-kommunikasjon og målere tilkoblet eksternt omformer til IP tilfredsstiller kravene i KtM. Dette er tatt til etterretning, og er innarbeidet i foreliggende krav til måling.

BKK ber Statnett presisere om kravet til at elmåleren skal være tilknyttet IP-basert kommunikasjon, også innebærer at disse elmålerne skal bruke denne IP-baserte kommunikasjon eller om det bare skal være tilrettelagt for slik kommunikasjon. Statnett ønsker at all innsamling av målerverdier skal gå over sikre kommunikasjons-kanaler og ser derfor at den IP-basert kommunikasjonen tas i bruk ved innsamling.

Hjelpespenning

Hafslund har kommentert at de er usikre på hva som menes med intern reserve hjelpespenning. Statnett mente her at hjelpespenningen kunne hentes fra målespenningen. Dette er tatt til etterretning og ordlyden i foreliggende KtM er endret.

Internt datalager

Både Statkraft og Hafslund påpeker at kravet om intern lagringskapasitet i elmåleren på minst ett år ved timesoppløsning er langt strengere enn det NVE krever for husholdningsmålere, og om dette nødvendig. Statnett vil presisere at dette bare gjelder elmålere installert etter 1. januar 2016 og at Statnett har lagt seg på samme linje som REN. De leverandørene Statnett har undersøkt som leverer elmålere tilpasset høyspenningsmåling har alle muligheten til å lagre verdier i over et år for både aktive og reaktive verdier ved timesoppløsning. Det er derfor ikke valgt å ta dette innspillet til følge.

Kommunikasjonssystem

Statkraft ber Statnett presisere bedre hvilke endringer av elmålerens konfigurasjon som skal være sporbare og hvilke endringer som vil kreve ny kontroll. Denne formuleringen er utelatt i foreliggende krav til måling, ettersom KtM hovedsakelig skal stille funksjonelle krav og dette vil føre til at detaljeringsgraden i KtM blir høyere enn ønsket. Statnett henviser derfor på dette punktet til REN-BLAD 4011.

Omprogrammering av elmåler

Statkraft etterlyser at omprogrammering av måleren skal omhandles i avsnittet om hva som forutsetter at hele målekjeden kontrolleres. Statnett ser for seg at omprogrammering av måleren i større grad vil foregå fra innsamlingssystemet. Dette er ikke innenfor virkeområdet til KtM og derfor velger vi å ikke ta dette punktet til følge. Statnett henviser på dette punktet til REN-BLAD 4011.

Avbrudd

BKK har kommentert på kravet om at måler skal tas ut rett etter timeskift, og settes inn rett før timeskift. Statnett har tatt dette til etterretning og kravet er omskrevet til: I den grad det er mulig skal elmåleren tas ut og settes inn, innenfor en klokke time, slik at avregningsgrunnlaget ikke påvirkes unødvendig mye. Dette gir kontrollør mulighet til å ta ut måleren når man måtte ønske så lenge den settes inn innen timeskift.

Dokumentrang

BKK ønsker en beskrivelse av hvilken praksis som gjelder dersom det skulle oppstå motstrid mellom kravene i KtM og kravene som omhandler elmåling i høyspenningsanlegg i REN-bladene. Statnett har i foreliggende KtM presisert at dersom det oppstår motstrid mellom krav i KtM og REN-bladene er det KtM som gjelder for målepunkt som omfattes av sentralnettsordningen.

Tidssynkronisering

Hafslund påpeker at det kan være utfordrende å overholde kravet om at avviket over timeskift ikke skal overstige +/- 2 sekunder. Statnett har tatt dette til følge og kravet er nå satt til +/- 4 sekunder. Statnett mener likevel at dette er mulig ettersom elmåleren kan synkroniseres med innsamlings-systemet hver gang måleverdiene samles inn.

Differensiering på kontrollintervall

Statkraft stiller spørsmål ved om det bør være mulig å differensiere kontrollfrekvens innbyrdes i en stasjon slik at kontroll av stasjonsmålere ikke kontrolleres like hyppig som målere med stor utveksling. Dette er tatt til etterretning og innarbeidet i foreliggende krav til måling.

Statkraft mener også at det skal differensieres mellom avregningsmålere og kontrollmålere. Statnett har ikke tatt dette innspillet til følge. I balanseoppstilling vil alle måleverdier bli tillagt samme betydning, og således vil «godheten» i en balanseoppstilling ikke kunne bli bedre enn målefeilen i den dårligste målekjeden som inngår i balanseoppstillingen. Derfor stilles samme krav til kontrollpunkt som for avregningspunkt. Stasjonsbalanse er en veldig viktig kontroll for at man har et riktig avregningsgrunnlag.

Kontrollpunkter ved kontroll av måler

Statkraft og BKK stiller spørsmål ved flere endringer i vedlegg 2. Statnett har tatt en gjennomgang av kontrollpunktene som skal kontrolleres ved akkreditert kontroll. Antallet er redusert slik at en kontroll fint skal kunne gjennomføres på under en time. Det er også presisert at det skal foretas kontroll av alle kontrollpunkter så fremt dette lar seg gjøre. Når det gjelder kravet om telleverkskontroll er dette fjernet ettersom dette vanskelig lar seg gjennomføre i praksis.

Spenningsendring

Statkraft stiller spørsmål ved om det ikke bør settes krav om maksimalt spenningsfall i spenningskretsen på lik linje med REN-blad 4011. Der står det "Spenningskretsen skal dimensjoneres ut fra totalt tillatt spenningsendring på maksimalt 0,05 %." Statnett mener dette er et teknisk krav og ønsker derfor ikke å ta det inn i KtM. Vi mener det overordnede kravet om maksimal feilvisning i dette tilfellet skal være dekkende.

Krav til målepunkt

BKK bemerker at setningen som sier at det ikke skal kobles annet måleutstyr inn i målekretsen en måleutstyr som er avsatt for avregning ikke harmonerer med virkelighetens behov. Dette er tatt til etterretning og setningen er fjernet i den foreliggende krav til måling.